

Het Gilde van

50 1972-2022
jaar

**Vrijwillige
Molenaars**

Alles draait rond de molenaar

Vieren, verbinden en doorgeven

Gildenieuws juni 2021 afd Drenthe

21 juni 2021

Oproep aan gildeleden

Heeft u, of heb je een bericht of foto en wil je dit delen in de volgende nieuwsbrief , stuur dit dan naar Fred Bloemendaal:
bloemendaal.fred@gmail.com

Drentse Molendag

Op 28 augustus is er weer een Drentse Molendag. De meeste molens in de provincie zijn dan open voor publiek. Ook worden soms extra activiteiten rondom de molens georganiseerd.

Contactavond molenaars Drenthe

Op 8 oktober is er weer een contactavond, op de vertrouwde locatie bij brasserie Diggels in Westerbork, Hoofdstraat 8. Noteer deze data alvast in uw agenda.

Vacature bestuurslid

De afdeling Drenthe van het Gilde Vrijwillige Molenaars zoekt een nieuw bestuurslid. Het gaat om een algemeen bestuurslid of een bestuurslid in de functie van penningmeester. Bij interesse of voor meer informatie kunt u contact opnemen met onze secretaris Wesley de Best:
wesleydebest1990@gmail.com.

Geslaagd voor het landelijk examen

Hero Bruinsma en Jeroen Wink hebben hun molenaarsexamen, dat werd afgenomen door De Hollandsche Molen, gehaald. Zij mogen nu zelfstandig op een molen draaien. Op de foto de Noordermolen in Noordbroek, waar Hero Bruinsma examen heeft gedaan. Jeroen Wink deed zijn examen in Ruinen op de molen de Zaandplatte. Proficiat heren en veel mooie draaiuren gewenst.

Rondje instructeurs in Drenthe

Met het vooruitzicht op het jubileumjaar 2022, 50 jaar GVM, heb ik, Fred Bloemendaal, mij voorgenomen om de moleninstructeurs in de provincie Drenthe te vragen naar hun ervaringen met molenaar worden en nieuwe molenaars opleiden. Ik ben gestart bij Jannes Tigelaar op molen De Heidebloem in Erica. Hij was mijn instructeur tijdens mijn opleiding.

Dag Jannes, in welk jaar ben je molenaar geworden?

“Ik ben gestart met de molens in 1974. Ik was toen 29 jaar. Tijdens mijn vakantie in Haarlem werd er een molenromp, een “achtkant”, verplaatst, eerst met een dieplader en later per dekschuit van de Waarderpolder naar de Broek- en Simontjespolder. De vonk was bij mij overgesprongen, dit vond ik zo fascinerend om mee te maken.

In die tijd was ik eigenlijk verknocht aan sporten. Maar door mijn werk bij de Akzo moest ik gaan werken in ploegendienst en was er minder tijd om met regelmaat te trainen. Ik was toen op zoek naar een andere hobby. Foto's maken deed ik graag en door mijn interesse in oude windmolens had ik een mooi onderwerp gevonden. Vooral de techniek, de restauraties, verplaatsingen e.d. was een prachtig onderwerp om te fotograferen en later spraken de bijkomende verhalen van oude molenaars mij erg aan.

In 1974 mocht ik een lezing bijwonen in Norg, over molens in Drenthe. Dit was georganiseerd door De Lion Club in Norg. Ik mocht ergens achter in het zaaltje plaatsnemen, want vooraan zaten de notabelen. Hier kwam ik in contact met Rolf Wassens, Bart Schokker en Ties uit Norg. In datzelfde jaar ben ik begonnen met de opleiding tot vrijwillig molenaar. Mijn eerste les bestond uit het met plastic afdekken van de kap van molen De Arend in Coevorden. Die was toen niet waterdicht meer. Mijn instructeur werd Rolf Wassens.”

Jannes vertelt mij dat hij echt zijn draai had gevonden, een geweldige ervaring, zo omschrijft hij zijn opleiding. Met de boeken van J. den Beste en G. Wiessner bestudeerde hij de molens.”Mooie duidelijke boeken”, vindt Jannes. De opleiding deed hij samen met Henk Wilms en Ab de Boer. De boeken moest je in die tijd zelf uit de bibliotheek halen. “In de nachtdienst, ik was storingsmonteur elektrotechniek, had ik veel tijd om deze boeken door te lezen.

Tijdens mijn examen op de molen in Peize, toen nog een molen met zeilen op de roeden, was er totaal geen wind. Dus één praktijkdeel, de vangproef, kon niet plaatsvinden. Diezelfde avond nog gingen Henk Wilms en ik naar de

molen in Gieterveen De Eendracht. Daar was 's avonds wel wind. Onze examinatoren logeerden in Drenthe en wij hadden ze gebeld of zij ook naar Gieterveen konden komen. Zo kon de vangproef diezelfde avond alsnog uitgevoerd worden en we kregen direct de boodschap geslaagd! Het was 11 juni 1976.

Moleninstructeur/opleider

De volgende zaterdag vertelde mijn instructeur, Rolf Wassens, dat hij naar Schiedam, de Molen De Vrijheid, ging om daar te gaan draaien als beroepsmolenaar. Hij vroeg aan mij of ik zijn taken wilde overnemen in Drenthe. En zo werd ik ineens moleninstructeur, contactpersoon, biotoopwachter voor heel Drenthe en bestuurslid bij de Drentse afdeling van het GVM.

De molen Jan Pol in Dalen en de molen in Havelte waren mijn eerste lesmolens. Op de Havelter molen gaf ik toen eens per maand op zaterdagochtend theorielessen. Daarnaast werd ik vrijwillig molenaar in Emmer-Compascuum, Noord-Sleen, Veenoord en Erica. Deze laatste molen was toen nog in restauratie.”

Voor de molen in Erica had de gemeente Emmen een sloopvergunning afgegeven, maar Jannes heeft hem weten te redden. Jannes heeft contact gezocht met een vervener uit Erica en een brief geschreven naar De Hollandsche Molen. Deze molen pakken ze ons niet af, vond de vervener, we willen hem behouden in Erica. Na drie maanden is de sloopvergunning bij de gemeente weer ingetrokken. Gemeente en provincie, de Hollandsche Molen en andere partijen haalden geld bijeen voor behoud en restauratie van de molen in Erica. De naam Heidebloem heeft de molen na de restauratie gekregen. Het is inmiddels een echte lesmolen geworden, met heel veel unieke onderdelen uit andere molens. Onderdelen die je anders alleen van een foto of tekening kunt zien, zie je hier in werkelijkheid.

Opleiding watermolenaar

Jannes is ook watermolenaar. In 1998 is hij hiermee gestart en in 1999 geslaagd. “Ik was vooral nieuwsgierig omdat er een nieuwe lesmethode was ingevoerd. Voor deze opleiding moesten we met modules werken. In Singraven, watermolen Denekamp, heb ik toen examen gedaan.

Naast mijn vrijwilligerswerk voor het Gilde heb ik nog een molenvereniging leren kennen in Duitsland in Laar, onder Coevorden. Deze molen kon niet worden gekruid, zo werd mij verteld en dat wilde ik wel eens zien. Dat hebben we toen samen weer voor elkaar gekregen. Inmiddels heb ik al een aantal jaren op de woensdagavond meegeholpen om de molen daar weer op te bouwen en alle raadsels uit het verleden op te lossen. Ik heb hier heel goede

vrienden aan over gehouden. Gelukkig mag ik nu weer naar de burens in Duitsland. Door corona heeft dit lang niet gekund.

Ik besteed nu nog zo'n 16 uur gemiddeld per week aan het opleiden van nieuwe molenaars. Mijn vrouw en mijn kinderen hebben mij altijd de vrijheid gegeven om hieraan te mogen werken."

Een paar hoogtepunten die Jannes noemt

In 1977 kreeg hij zijn getuigschrift in Krasnapolsky. 10 jaar later een certificaat van verdiensten. In 1998 is hij benoemd in de technische commissie van De Hollandsche Molen. In 2002 kreeg hij een certificaat voor vernuft en volharding en in 2004 een koninklijke onderscheiding van burgemeester Bijl uit Emmen. "Mijn familie was op de hoogte, maar ikzelf werd totaal verrast. En de toespraak van de burgemeester sprak mij aan."

Jannes heeft inmiddels 48 geslaagde molenaars opgeleid. Daar zullen in het jubileumjaar nog wel een paar bijkomen. Misschien wel het getal 50!

Op mijn vraag naar verbeterpunten voor de opleiding geeft Jannes aan

"De tijden zijn veranderd, het gemoedelijke gaat er wat vanaf, dat moeten we niet zien kwijt te raken onder de molenaars. Als instructeur of opleider heb ik altijd dicht bij mezelf kunnen blijven. Daar voel ik mij ook het beste in. En leer niet alles domweg uit je hoofd, maar vraag je af waarom iets is. En het weer, hou het vooral met je ogen en je oren in de gaten, en vertrouw op je waarnemingen."

Zo zag Jannes de

molen in Erica tijdens zijn opleiding, zo'n 45 jaar terug
Jubileum 50 jaar GVM in 2022

Elke afdeling krijgt in het jubileumjaar een maand om het molenaarsvak en de molens in het zonnetje te zetten en daar is ook een klein budget voor. Elke afdeling mag natuurlijk ook op eigen initiatief aan fondsenwerving doen. De afdelingen wordt gevraagd zoveel mogelijke activiteiten op het gebied van molens te faciliteren en zoveel mogelijk de streekeigen tradities terug te laten komen. De afdeling Drenthe heeft de maand november 2022 gekregen om van alles te laten zien.

Als er bij de Drentse molenaars en moleneigenaren al ideeën zijn of komen, dan zouden we hiervan graag meer willen weten. Dus schroom niet en geef jullie plannen door. Laten we er samen een geweldige molenmaand van maken! U kunt ons bereiken via onze voorzitter Roelant van Eijk:
randavaneijk@hotmail.com